

بررسی و مقایسه گیر پست‌های کوارتز در کanal‌های ریشه پر شده با گوتاپرکا و رزیلون

دکتر عزت الله جلالیان^۱- دکتر مونا صادق^{۲†}- دکتر نیاز بازقلعه^۳- شهرزاد سادات جوادپور^۴

۱- دانشیار گروه آموزشی پروتزهای دندانی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران، تهران، ایران

۲- دستیار تخصصی گروه آموزشی اندودنتیکس، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران

۳- دندانپزشک

۴- دانشجوی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی تهران، تهران، ایران

Comparison of the retention of quartz fiber post in root canals filled with gutta-percha or Resilon

Ezatollah Jalalian¹, Mona Sadegh^{2†}, Niaz Bazghale³, Shahrzad Sadat Javadpour⁴

1- Associate Professor, Department of Prosthodontics, School of Dentistry, Tehran Islamic Azad University, Tehran, Iran

2†- Post-graduate Student, School of Dentistry, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran, (moona851@yahoo.com)

3- Dentist

4- Dental Student, School of Dentistry, Tehran Islamic Azad University, Tehran, Iran

Background and Aims: Adequate retention of the post is a prerequisite for the clinical success which might be affected by the type of root canal filling material. The aim of this in vitro study was to compare the effects of gutta-percha and Resilon on retention of quartz fiber posts.

Materials and Methods: In this experimental study, 44 maxillary central incisors were sectioned at the CEJ level and prepared endodontically using ProTaper rotary files. The specimens were then randomly assigned into two experimental groups ($n=22$): group R, the root canals obturated with Resilon; and group G, the root canals obturated with gutta-percha. After preparing the post space and insertion of quartz fiber posts, the coronal 10 mm of the root was sectioned perpendicular to the long axis to produce disks of 2.3 mm thickness. Then the specimens were submitted to the push-out test (1mm/min) using a universal testing machine. The data were analyzed using Mann-Whitney U test.

Results: There was a significant difference between the retention of posts in groups R (7.08 ± 5.1) and G (4.8 ± 3.3) ($P=0.04$).

Conclusion: Quartz fiber posts showed significantly higher retention in teeth obturated with Resilon compared to those obturated with gutta-percha.

Key Words: Gutta-percha; Resilon; Retention

Journal of Dental Medicine-Tehran University of Medical Sciences 2012;25(2):91-96

چکیده

زمینه و هدف: میزان گیر پست‌های داخل ریشه اهمیت زیادی در موفقیت درمان‌های اندودنتیک دارند و مسلم است که نوع ماده پرکننده کanal بر آن مؤثر است. هدف از این تحقیق مقایسه تاثیر نوع ماده پرکننده ریشه (گوتاپرکا با رزیلون) بر گیر پست‌های کوارتز با دیواره‌های کanal ریشه در شرایط آزمایشگاهی بود.

روش بررسی: در این تحقیق تجربی (Experimental)، 44 دندان سانترال سالم فک بالا به وسیله دیسک فلزی از ناحیه CEJ قطع و آماده‌سازی اندودنتیک کanal توسط سیستم روتاری Protaper در تمام نمونه‌ها انجام شد. سپس نمونه‌ها به طور تصادفی به دو گروه 22 تایی تقسیم شدند. نمونه‌ها در یک گروه توسط رزیلون و در گروه دیگر توسط گوتاپرکا پر شدند. فضای پست به طول 10 میلی‌متر از نقطه مرجع در جهت کرونو اپیکالی، به طور عرضی، به قطعاتی به ضخامت

+ مولف مسؤول: تهران - انتهای کارگر شمالی بعد از انزوی اتمی - دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران - گروه آموزشی اندودنتیکس
تلفن: 88015950 نشانی الکترونیک: moona851@yahoo.com

2/3 میلی‌متر برش داده شدند. نمونه‌های حاصل از برش، زیر دستگاه Universal testing machine تحت نیروی فشاری (Push-out) قرار گرفتند. نیرو (با سرعت 1 mm/min) به تدریج افزایش می‌یافت تا زمانی که پست از دیواره کanal جدا شود. برای آنالیز داده‌ها از تست U Mann-Whitney استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین استرس منجر به جداشده‌گی پست از دیواره کanal ریشه در گروه مورد (رزیلون): $7/08 \pm 1/5$ MPa و در گروه شاهد (گوتاپرکا) 4/08 ± 3/3 MPa بود که این اختلاف معنی‌دار بود ($P=0/04$).

نتیجه‌گیری: گیر پستهای کوارتز فایبر در دندان‌های پر شده با رزیلون به طور معنی‌داری بیشتر از گوتاپرکا بود.

کلید واژه‌ها: رزیلون؛ گوتاپرکا؛ گیر

وصول: 90/07/09 اصلاح نهایی: 29/02/91 تأیید چاپ: 91/03/01

مقدمه

دیواره کanal مشکلات و عوارض بعدی وجود دارد (7). رزیلون ماده جدیدی است که برای دندان‌های درمان ریشه شده معرفی شده است (8,9). رزیلون یک پلی‌اورتان صنعتی می‌باشد که برای کارهای دندانپزشکی منطبق شده است. این سیستم شامل یک کور رزینی (رزیلون) مشکل از پلی‌استر رزین متاکریلات Difunctional Bioglass (رزیلون) و فیلهای رادیوپاک و سیلر رزینی اپی‌فانی بوده و غیرسمی، غیرموتازن و همراه با سازگاری نسبی می‌باشد (9).

اوین بار تئوری باند به عاج توسط Nakabayashi و همکاران در سال 1982 توضیح داده شد (10). مواد چسبنده عاجی از اواخر دهه 80 در دسترس بوده‌اند. تنها سیلر رزینی موجود، که به عنوان چسبنده عاجی به کار می‌رود اپی‌فانی است که مثل سیستم چسبنده سلف اچ - دو مرحله‌ای (Two step-self etch) اسید و پرایمر با هم ترکیب می‌شوند و بعد از آن سمان Dual-cured استفاده می‌شود. رزیلون/اپی‌فانی تنها سیستم جاری پرکردن کanal بر پایه رزین است که از چسبنده‌های عاجی استفاده می‌کند. سازندگان محصولات ادعا می‌کنند که این سیستم از سایر مواد پرکردنده کanal موثر تر است زیرا استفاده از ماده پرکردنی رزین و سیلر چسبنده رزین باعث ایجاد Mono block (عاج/ماده چسبنده/ماده پرکردنی) شده و باعث استحکام ریشه می‌شود (11).

به نظر می‌رسد که چنانچه در فرآیند درمان ریشه به جای گوتاپرکا از رزیلون استفاده شود با توجه به این که این ماده یک رزین باند شونده به بافت عاجی می‌باشد، سبب باندینگ قوی‌تر پستهای غیرفلزی با دیواره کanal خواهد شد. توجه به این که فایپرپستهای قابلیت چسبنده‌گی به گوتاپرکا را ندارند، شاید به نظر برسد که کاربرد چنین پستهایی در کanal‌های پر شده با رزیلون نتایج بهتری را به

گیر پستهای غیرفلزی به دیواره کanal یکی از فاکتورهای بسیار مهم در میزان موفقیت بازسازی دندان‌های درمان ریشه شده می‌باشد (1,2). تحقیقات نشان داده درصد قابل توجهی از این پست‌ها در اثر نیروهای موجود در داخل دهان از دیواره کanal جدا شده و در نتیجه آن ترمیم با شکست مواجه می‌شود (2,3). بنابراین میزان گیر این گونه پست‌ها به دیواره کanal از اهمیت بالایی در دندان‌های درمان ریشه شده برخوردار می‌باشد (2-5). استفاده از پست‌های فلزی در دندان‌های درمان ریشه شده اغلب با سوالات جدی همراه بوده است، از جمله شکستگی ریشه به دلیل اختلاف شدید ضریب الاستیسیته (MOE) عاج و متاب، وجود کروزن و محدودیت در استفاده از رستوریشن‌های تمام سرامیک، همین چنانچه دندان موردنظر به درمان ریشه مجدد نیاز پیدا کند، خارج ساختن این نوع پست به سختی صورت می‌گیرد. در سال‌های اخیر انواع جدیدی از پست‌ها به نام فایپر پست‌ها از جنس کوارتز فایبر، گلاس فایبر، کربن فایبر و ترکیبی از آنها یا پست‌های نسل سوم به بازار عرضه شده است. پست‌های فایپر کامپوزیتی به دلیل استحکام کششی (Tensile strength) بالا و ضریب الاستیسیته مشابه عاج نسبت به پست‌های فلزی ارجح هستند، چراکه استرس‌های وارد به دندان را به شکل مطلوبی پخش نموده و در نتیجه احتمال جداشده‌گی پست کاهش می‌یابد. این پست‌ها، امکان بازسازی محافظه کارانه‌تر کanal دندان را فراهم می‌آورند، دچار کروزن نمی‌شوند و با رزین Bis-GMA باند شیمیایی ایجاد می‌کنند. بنابراین این پست‌ها منجر به تقویت بافت باقی مانده دندان می‌شوند و نیروها را به صورت یکنواخت در ساختار دندانی توزیع می‌کنند (6,7).

از گوتاپرکا و سیلر AH26 به طور رایج برای پرکردن و سیل کردن فضای کanal ریشه استفاده می‌شود، ولی به دلیل عدم یکپارچگی آن به

T-test استفاده شد و نمونه‌هایی که نتایج آماری معنی‌دار نداشتند مورد مطالعه قرار گرفتند.

ابتدا نمونه‌ها با آب شستشو داده شدند و پس از آن در محلول هیپوکلریت سدیم ۰/۵ درصد (یک ساعت) به علت خاصیت ضدیکروبی آن قرار داده شدند. سپس نمونه‌ها تا زمان شروع تحقیق در محلول سرم فیزیولوژی ۰/۹ درصد نگهداری شدند. در ابتدا یک رادیوگرافی پری‌اپیکال از دندان‌ها تهیه شد. تاج دندان‌ها توسط دیسک فلزی به همراه آب به عنوان خنک کننده و هندپیس با دور بالا در حد قطع شدند. نمونه‌ها به دو گروه ۲۲ تایی تقسیم شدند. آماده‌سازی CEJ با استفاده از فایل‌های روتاری و با تکنیک Crown-down #10 K-file انجام شد. به این ترتیب که ابتدا یک

(Maillefer, Densply, Switzerland) وارد کانال شده به طوریکه فایل از ناحیه اپیکال فوراً مشاهده شد. سپس ۱ میلی‌متر از طول آن کم کرده و به این ترتیب طول کارکرد برای هر نمونه تعیین شد. آماده‌سازی کanal ریشه از فایل‌های چرخشی نیکل تیتانیوم Protaper (Maillefer, Dentsply, UK) به روش Crown down (Maillefer, Dentsply, UK) به طرف اپیکال انجام شد. ترتیب استفاده از فایل‌ها ترتیب پیشنهادی کارخانه سازنده (ابتدا فایل SX برای قسمت کرونال، سپس به ترتیب از F4 تا F1، S2، S1) بود. در تمام مراحل آماده‌سازی، کanal‌ها با فایل Recapitulation نیز استفاده از هیپوکلریت سدیم ۵/۲۵٪ و عبور دادن یک K-file باز بودن تنگه اپیکالی اطمینان حاصل شد و عمل

انجام گرفت. دری‌های روی فایل نیز مرتبأً توسط گاز مرتبط برداشته شد. بعد از این مرحله جهت حذف لایه اسپیر در تمام نمونه‌ها به ترتیب از هیپوکلریت سدیم ۵/۲۵ درصد و ۱۷ EDTA به مدت یک دقیقه استفاده شد، سپس شستشوی نهایی کanal با آب مقطر استریل به منظور حذف هرگونه اثرات مداخله‌گری محلول‌های مذکور انجام شد و نمونه‌ها برای انجام مراحل بعدی، داخل آب مقطر استریل نگهداری شدند.

در گروه G پس از اتمام آماده‌سازی کanal داخل آن با استفاده از کن کاغذی کاملاً خشک شد. سپس کanal‌ها به روش تراکم جانبی با گوتاپرکا و سیلر AH26 پر شدند؛ به این ترتیب که کن گوتای اصلی به گونه‌ای انتخاب شد که تمام طول کارکرد را برود و Tug back داشته باشد. سیلر مطابق دستور عمل کارخانه سازنده آماده شد و با

همراه داشته باشد، زیرا سیستم رزیلوون براساس چسبندگی به دیواره‌های عاجی است و مجموعه سیستم ماده پرکننده و پست که قابلیت چسبندگی به دیواره‌های عاجی و حتی با یکدیگر را داشته باشد، قادر به افزایش گیر (Retention) پست‌ها خواهد بود.

با توجه به تحقیقات ناکافی درخصوص مقایسه میزان گیر (Retention) پست‌های غیرفلزی به کار برده در دندان‌هایی که با رزیلوون و گوتاپرکا پر شده‌اند و تناقضات موجود در میزان گیر این نوع پست‌ها با دیواره کanal در شرایط مختلف، این پژوهش با هدف مقایسه گیر پست‌های کوارتز فایبر در کanal ریشه پرشده با گوتاپرکا و رزیلوون انجام شد.

روش بررسی

این تحقیق به روش تجربی (Experimental) و به صورت آزمایشگاهی (invitro) انجام گرفت. تعداد ۴۴ دندان سانتال فک بالای انسان با محدوده سنی ۳۰ تا ۵۰ سال که به دلایل مختلفی مانند مشکلات پریودنتال خارج شده بودند در این مطالعه مورد استفاده قرار گرفتند. ابتدا رادیوگرافی‌های پری‌اپیکال از بعد مزیدیستالی و باکولینگوالی از دندان‌ها به عمل آمد. بررسی توسط Stereomicroscope با بزرگنمایی ۴۰ برابر و رادیوگرافی انجام شد. سپس دندان‌های واجد شرایط زیر انتخاب شده و قیمه از مطالعه خارج و حذف گردیدند:

- ۱- دندان‌هایی که قادر تحلیل داخلی و خارجی بودند.
- ۲- دندان‌هایی که قادر شکستگی ریشه بودند. ۳- دندان‌هایی که قطر تنگه اپیکال در آنها برابر با فایل ۲۵ (K-file) بود. ۴- دندان‌هایی که قادر پوسیدگی بر روی ریشه بودند. ۵- کanal‌ها در تمامی نمونه‌ها دارای Patency بودند. ۶- آپکس کلیه نمونه‌ها تکامل یافته بودند.
- ۷- دندان‌هایی که قادر کلسیفیکاسیون در کanal بودند. ۸- کلیه دندان‌ها تک کanalه بودند. ۹- خمیدگی‌های ریشه کمتر از ۲۰ درجه بود (روش اشنایدر). ۱۰- محدوده طول ریشه ۱۲-۱۴ میلی‌متر بود.
- ۱۱- به وسیله گیج با دقیق ۰/۱ میلی‌متر، قطر باکولینگوال و مزیدیستال نمونه‌ها اندازه‌گیری شد و سپس محدوده‌های مشابه‌تر وارد گروه شدند. ضخامت‌های باکولینگوال و مزیدیستال از نظر آماری مورد مقایسه قرار گرفت تا اختلاف معنی‌داری بین آنها نباشد. از تست آماری

نخورده باقی بماند. سپس از دریل شماره ۳ از سری دریلهای مخصوص موجود در کیت (Finishing drill) به همراه یک رابر استاتپ به عنوان راهنمایی برای آماده‌سازی استفاده شد. باقی مانده مواد داخل کanal با اسپری آب و سپس پوار هوا پاکسازی شد. در گروه G (D.T white Quartz fiber post, RTD, St, Egrevre, France) شماره ۳ به قطر ۲/۱ میلی‌متر ترمیم شدند. پس از اطمینان از قرارگیری پست‌ها به صورت Passive در کanal با استفاده از فرز الماسی فیشور ۰۰۸ به همراه خنک‌کننده آبی سر تمام پست‌ها قطع شد تا همه آنها طول یکسان ۱۵ میلی‌متر داشته باشند. فضای پست با کن کاغذی خشک گردید. مخلوط پرایمر طبق دستور کارخانه سازنده تهییه و با استفاده از میکرو براش داخل کanal قرار داده شد. پرایمر بعد از ۳۰ ثانیه با پوار هوا ملایم خشک و اضافه ماده باند با کمک کن کاغذی حذف شد و کلیه سطوح پست به سمان آغشته گردید. سپس ۲/۱ میلی‌متر داخل کanal قرار داده شد و D.T white post با قطر ۶۰ ثانیه (400mW/cm²) سمان کیبور شد و سپس با قرار دادن اکسی گارد حول ناحیه ورودی به مدت ۳ دقیقه از سست شدن کامل سمان اطمینان حاصل شد.

همه نمونه‌ها در طول مدت آزمایش در سرم فیزیولوژی در دمای ثابت اتاق نگهداری شدند. سپس نمونه‌ها در جهت کرونال به اپیکال با ضخامت ۲ میلی‌متر به طور عرضی توسط دیسک الماسی برش داده شدند. در هر نمونه ۳ برش انجام شد و نیروی Push-out از جهت اپیکال به کرونال توسط دستگاه Universal testing machine با سرعت ۱ mm/min وارد شد تا پست از دیواره کanal جدا شد. حداقل نیرو ثبت شد. براساس سطح باند شونده در نمونه‌ها نیرو به صورت MPa ثبت گردید. به دلیل توزیع غیرنرمال داده‌ها تست Mann-Whitney به منظور تحلیل نتایج مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها

میانگین استحکام باند در گروه R $1/5 \text{ MPa} \pm 7/08$ و در گروه G $3/3 \text{ MPa} \pm 4/08$ بود. آنالیز آماری (Mann-Whitney) نشان داد که تفاوت بین میانگین استحکام باند بین دو گروه از نظر آماری معنی‌دار بود.

مخلوط کردن پودر و مایع و پس از رسیدن به قوام خامهای با استفاده از لنتولو وارد کanal شد. سپس کن اصلی گوتاپرکا شماره ۴۰ در داخل کanal قرار داده شد؛ به طوریکه اسپریدر (Finger Spreader, Maillefer, Switzerland) کنار کن اصلی و ۰/۵ میلی‌تر کوتاه‌تر از طول کارکرد وارد کanal شود. درصورتیکه اسپریدر کوتاه‌تر از این حد وارد می‌شود، نمونه از مطالعه حذف می‌شود. پر کردن کanal توسط کن‌های فرعی (بزرگترین گوتای فرعی که به طول ایجاد شده توسط اسپریدر وارد شد) به روش تراکم جانبی انجام گرفت. پس از انجام کار به منظور ارزیابی طول کارکرد و تراکم مناسب پرکردگی از تمام نمونه‌ها رادیوگرافی پری‌اپیکال تهییه شد و نمونه‌هایی که دارای طول پرکردگی مناسب نبودند، از مطالعه حذف شدند.

در گروه R (n=22) بعد از آماده‌سازی و گرفتن کلیشه رادیوگرافی پری‌اپیکال، کanal ریشه با استفاده از کن کاغذی خشک شد. با استفاده از سرنگ دوتایی مخصوص، سیلر اپیفانی سلف اچینگ (Pentron Clinical Technology) آماده شد تا غلظت مناسب طبق دستور کارخانه حاصل گردد. سپس سیلر با لنتولو به داخل کanal برده شد و تمام دیواره‌ها با سیلر آغشته گردید. در اینجا از کن اصلی (Pentron Clinical Technology) Resilon کن‌های فرعی با تقارب ۲ درصد و اسپریدر Niti (Maillefer, Switzerland) شماره ۲۵ به روش تراکم جانبی برای پرکردن کanal‌ها استفاده شد. برای اطمینان از طول کارکرد و تراکم پرکردگی، رادیوگرافی پری‌اپیکال از نمونه‌ها به عمل آمد. نمونه‌هایی که فاقد طول مناسب و یا دارای حباب بودند از مطالعه حذف شدند. سپس با استفاده از یک اکسکواتور داغ اضافات کن از ناحیه مدخل کanal قطع و با پلاگ اندونتیکس کندانس شد و از یک دستگاه لایت برای کیبور کردن ۲ میلی‌متر تاجی سیلر استفاده شد. در پایان رادیوگرافی پری‌اپیکال از دندان‌های این گروه تهییه شد.

بعد از پرکردن کanal تمام نمونه‌های ریشه در رطوبت ۱۰۰ درصد برای ۱ هفته نگهداری شدند تا سیلر به طور کامل Set شود. برای آماده‌سازی فضای پست در کanal این دندان‌ها به ترتیب از پیزو شماره ۱ و ۲ و ۳ و سپس از دریل مخصوص موجود در کیت (Universal drill) استفاده شد. کanal به طول ۱۰ میلی‌متر آماده‌سازی گردید، به طوریکه حداقل ۳-۵ میلی‌متر انتهای اپیکالی کanal دست

بحث و نتیجه‌گیری

قابلیت چسبندگی به گوتاپرکا را ندارند، شاید به نظر برسد کاربرد چنین پست‌هایی در کانال‌های پرشده با رزیلون نتایج بهتری را به همراه داشته باشد. زیرا سیستم رزیلون دارای قابلیت چسبندگی به دیوارهای عاجی بوده و مجموعه سیستم پرکردنی و پست که قابلیت چسبندگی به دیوارهای عاجی و حتی با یکدیگر را داشته باشند قادر به افزایش گیر پست‌ها خواهد بود. در این تحقیق میزان گیر پست‌های کوارتز فایبر در گروه رزیلون به طور معنی‌داری بالاتر از گروه گوتاپرکا بود.

Hiraishi و همکاران تحقیقی را در سال 2005 با هدف بررسی استحکام چسبندگی رزیلون به سیلر کanal ریشه با استفاده از طرح Modified micro shear bond testing داد کامپوزیت (گروه کنترل)، میانگین استحکام برشی بیشتری (4/4) نسبت به گروه‌های رزیلونی دارد. همچنین افزایش میزان ناهمواری‌های سطحی رزیلون ربطی به افزایش استحکام برشی در این سیلر متاکریلاتی ندارد.

Wang و همکاران در تحقیقی در سال 2006 با Fiber-reinforced Push-out bond strength استفاده از دو سیستم Adhesive مقایسه کردند (14). آنها نشان دادند پست‌های تقویت‌شده با فایبر کوارتز نسبت به پست‌های فایبر کربن استحکام بیشتری را در تست فشاری نشان می‌دهند و سیستم چسبندگی با اسید مجزا نسبت به سیستم خود چسبندگی (Self etch) استحکام بیشتری را ایجاد می‌کند. نتایج این تحقیق انتخاب پست‌های کوارتز فایبر را در تحقیق انجام شده تایید می‌کند.

Baldissara و همکاران تحقیقی را در سال 2006 با هدف بررسی اثر درمان کanal ریشه روی پست‌های باند شونده با عاج انجام دادند (15). آنها طی یک تحقیق آزمایشگاهی (in vitro) اثر شستشودهای و سیلرهای اندودنتیک را بر استحکام باند شستشودهای و سیلرهای اندودنتیک را بر استحکام کanal‌های Push-out (Push-out) کوارتز فایبرها در شرایط No-cycling و Fatigue cycling بررسی کردند. نتایج نشان داد استفاده از EDTA به همراه NaOCl تاثیر مطلوبی بر استحکام Push-out کanal‌های سیل شده با ZOE نسبت به گروهی که تنها با NaOCl شستشو داده شده بودند دارد. سیلر حاوی اوزنول هیچ تاثیری روی استحکام Push-out در گروه No-cycling نداشت ولی در گروه Fatigue cycling تاثیرگذار بود. در نتیجه این تحقیق توانست این

رزیلون/اپیفانی که به تازگی به عنوان جایگزین گوتاپرکا معرفی شده است، یک پلی‌اورتان صنعتی است که برای کارهای دندانپزشکی منطبق شده است. این سیستم شامل یک کور رزینی (رزیلون) است که از پلی‌استر رزین متاکریلات Difunctional و شیشه Bioactive و فیلرهای رادیواپک تشکیل شده است. سیلر رزینی اپیفانی/رزیلون غیررسمی، غیرموتاژن و همراه با سازگاری نسبی است (12). تنها سیلر با خاصیت چسبندگی عاجی اپیفانی است که مانند سیستم Two step self-etch adhesive به کار می‌رود. در این سیستم اسید و پرایمر با هم ترکیب می‌شوند و بعد از آن سمان Dual cure استفاده می‌شود (10). برخی ادعا نموده‌اند که استفاده از ماده پرکردنی رزینی و سیلر چسبندگی رزین باعث ایجاد مونوبلاک (عاج/ماده چسبندگی/ماده پرکردنی) می‌شود و منجر به افزایش استحکام ریشه می‌گردد (11). پست‌های فایبر کامپوزیتی به دلیل استحکام کششی Tensile strength) بالا و ضریب الاستیسیته (MOE) مشابه عاج نسبت به پست‌های فلزی این امکان را فراهم می‌آورند تا استرس‌های وارد به دندان را به شکل مطلوبی پخش نمایند و درنتیجه احتمال جداسدگی پست را کاهش دهند (13) از سوی دیگر این پست‌ها توسط سمان رزینی قابل اتصال به نسج دندان هستند. احتمالاً پست‌های فایبر به رزیلون باند می‌شوند و باعث تقویت ساختار دندانی می‌شوند. زیرا ممکن است مجموعه سیستم پرکردنی و پست که قابلیت چسبندگی با دیوارهای عاجی و حتی یکدیگر را دارند قادر به افزایش گیر (Retention) پست‌های کوارتز فایبر باشند.

گیر (Retention) پست‌های غیرفلزی یکی از فاکتورهای بسیار مهم در میزان موفقیت در بازسازی دندان‌های درمان ریشه شده می‌باشد (1,2). تحقیقات نشان داده درصد قابل توجهی از این پست‌ها در مقابل نیروهای موجود در داخل دهان سبب جداسدگی پست از دیواره کanal شده و در نتیجه ترمیم با شکست مواجه می‌شود. بنابراین میزان گیر این گونه پست‌ها به دیواره کanal از اهمیت بالایی در دندان‌های درمان ریشه برخوردار می‌باشد (2-5). به نظر می‌رسد که چنانچه در فرآیند درمان ریشه به جای گوتاپرکا از رزیلون استفاده شود، با توجه به این که این ماده یک رزین می‌باشد، سبب باندینگ قوی تر فایبرپست‌ها با دیواره کanal خواهد شد. از آبی که این فایبرپست‌ها

قدرت و استحکام باند به عاج در محیط آزمایشگاه انجام دادند (16). استحکام باند به عاج، پستهای کوارتز فایبر و طلا به طور معنی‌داری از گلاس فایبر بیشتر بودند و اختلاف معنی‌داری بین مواد Luting وجود نداشت. نتایج این تحقیق انتخاب پستهای کوارتز فایبر را در تحقیق انجام شده تایید می‌کند.

با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق میزان گیر (Retention) پستهای کوارتز فایبر در دندان‌های پرشده با رزیلون نسبت به دندان‌های پرشده به وسیله گوتاپرکا به طور معنی‌داری بیشتر بود.

تشکر و قدردانی

با تشکر از خدمات دکتر مهرورزفر که در انجام مراحل پایا نامه مارا راهنمایی نمودند. این مقاله حاصل پایان‌نامه دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی به شماره ۱۷۰۲۶ می‌باشد.

فرضیه که اثر تضعیف‌کنندگی سیلر ZOE با load Cycling افزایش می‌یابد، را تقویت کند. نتایج این تحقیق همانند تحقیق انجام شده Push-out نشان داد کیفیت و کیفیت درمان ریشه می‌تواند در استحکام موثر باشد.

Sly و همکاران تحقیقی را در سال 2007 با هدف مطالعه مقایسه قدرت باند به عاج داخل ریشه‌ای (Intra radicular) در مقابل نیروی Push-out بین دو ماده پرکننده کانال رزیلون - ابی فانی و گوتاپرکا- سیلر AH26 انجام دادند (13). نتایج نشان داد که گوتاپرکا به طور معنی‌داری Push-out strength بیشتری نسبت به رزیلون /اپیفانی دارد. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق ما همخوانی ندارد که شاید به دلیل تفاوت در آنالیز آماری و تعداد نمونه‌ها باشد.

Kremeier و همکاران تحقیقی را در سال 2008 با هدف بررسی تاثیر نوع پست (گلاس فایبر، کوارتز فایبر و طلا) و ماده Luting در

منابع:

- 1- Williams C, Loshine RJ, Weller RN, Pashley DH, Tay FR. A comparison of cohesive strength and stiffness of Resilon and gutta-percha. *J Endod.* 2006;32(6):553-5.
- 2- Goodacre CJ, Spolnik KJ. The prosthodontic management of endodontically treated teeth: a literature review. Part 1. Success and failure data, treatment concepts. *J Prosthodont.* 1994;3(4):243-50.
- 3- Skidmore LJ, Berzins DW, Bachcall JK. An in vitro comparison of the intraradicular dentin bond strength of Resilon and gutta-percha. *J Endod.* 2006;32(10):963-6.
- 4- Hiraishi N, Papacchini F, Loshine RJ, Weller RN, Ferrari M, Pashley DH, et al. Shear bond strength of Resilon to a methacrylate-based root canal sealer. *Int Endod J.* 2005;38(10):753-63.
- 5- Freno JP Jr. Guidelines for using posts in the restoration of endodontically treated teeth. *Gen Dent.* 1998;46(5):474-9.
- 6- Purton DG, Love RM. Rigidity and retention of carbon fiber versus stainless steel root canal posts. *Int Endod J.* 1996;29(4):262-5.
- 7- Ferrari M, Vichi A, Mannocci F, Mason PN. Retrospective study of the clinical performance of fiber posts. *Am J Dent.* 2000; 13(spec No):9B-13B.
- 8- Shipper G, Qrstavik D, Teixeira FB, Trope M. An evaluation of microbial leakage in roots filled with a thermoplastic synthetic polymer-based root canal filling material (Resilon). *J Endod.* 2004;30(5):342-7.
- 9- Schwartz RS. Adhesive dentistry and endodontics. Part 2: bonding in the root canal system-the promise and the problems: a review. *J Endod.* 2006;32(12):1125-34.
- 10- Nakabayashi N, Kojima K, Masuhara E. The promotion of adhesive by the infiltration of monomers in to tooth substrates. *J Biomed Mater Res.* 1982;16(3):256-73.
- 11- Mannocci F, Ferrari M, Waston TF. Intermittent loading of teeth restored using quartz fiber, carbon-quartz fiber and zirconium dioxide ceramic root canal posts. *J Adhes Dent.* 1999;1(2):153-8.
- 12- Nagas E, Cehreli ZC, Durmaz V, Vallittu PK, Lassila LV. Regional push-out bond strength and coronal microleakage of Resilon after different light-curing methods. *J Endod.* 2007;33(12):1464-8.
- 13- Sly MM, Moore BK, Platt JA, Brown CE. Push-out bond strength of a new endodontic obturation system (resilon/Ephiphany). *J Endod.* 2007;33(2):160-2.
- 14- Wang VJ, Chen YM, Yip KH, Smales RJ, Meng QF, Chen L. Effect of two fiber post types and two luting cement systems on regional post retention using the push-out test. *Dent Mater.* 2008;24(3):372-7.
- 15- Baldissara P, Zicari F, Valandro LF, Scotti R. Effect of root canal treatments on quartz fiber posts bonding to root dentin. *J Endod.* 2006;32(10):985-8.
- 16- Kremeier K, Fasen L, Klaiber B, Hofmann N. Influence of endodontic post type (glass fiber, quartz fiber or gold) and luting material on push-out bond strength to dentin in vitro. *Dent Mater.* 2008;24(5):660-6.